

‘Daal af in het Rotterdams Verheden’

Jules Deelder

Introductie:

Vanaf de openstelling van de Markthal Rotterdam vormt De Tijdtrap een bijzonder onderdeel van dit markante gebouw. De Tijdtrap is centraal gelegen in de parkeergarages en roltrappenhuis van de Markthal. De gratis toegankelijke expositie geeft een kijkje in de keuken van de Rotterdamse archeologie en het verleden van deze plek waar nu de moderne Markthal staat. Het gaat om de bewoningssporen en vele honderden vondsten die zijn gedaan en die samenhangen met de pre-stedelijke nederzetting Rotta (900-1100 na Christus) en met de stad Rotterdam uit de Middeleeuwen en Nieuwe tijd.

Sinds de start hebben tienduizenden bezoekers kennis genomen van de bijzondere vondsten en verhalen van deze plek. Destijds was dit een van de drijfveren van de initiatiefnemers van De Tijdtrap, Provast en BOOR om zoveel mogelijk mensen kennis te laten maken met archeologie en de bijzondere collectie. De Tijdtrap vormt inmiddels een vast onderdeel van een snoer van archeologische verhalen en pareltjes die zich zichtbaar en onzichtbaar in de Rotterdamse binnenstad bevinden. Bij station Blaak is bijvoorbeeld een deel van de 15e eeuwse stadsmuur te zien, met vondsten die op deze plek zijn gedaan. En in het Timmerhuis, zijn tegels en vondsten te zien. De Tijdtrap is in deze uniek: de vondsten en het verhaal van de mensen die op deze plek hebben gewoond worden in een gratis expositie getoond.

De Tijdtrap is mede mogelijk gemaakt door de bijdragen van diverse stichtingen.

In 2020 heeft De Markthal en ook De Tijdtrap een stuk minder bezoekers gekend dan de jaren ervoor. De Coronapandemie en de bijbehorende maatregelen zoals een lockdown hebben gezorgd voor een terugloop in de bezoekaantallen. Ook zijn er geen activiteiten of evenementen uitgevoerd.

In 2020 zijn de vitrines van De Tijdtrap opgefrist en schoongemaakt en de beamers vervangen. Dit geeft het geheel een frisse uitstraling en de animaties zijn weer goed te zien.

In dit jaarverslag treft u een overzicht van de activiteiten en belangrijkste momenten van het jaar 2020 voor De Tijdtrap aan.

Stichting De Tijdtrap:

Bij De Tijdtrap zijn veel verschillende partijen betrokken. In het najaar van 2013 kwam voor het eerst een stuurgroep bijeen, bestaande uit vertegenwoordigers van BOOR, Provast, architectenbureau MVRDV, Museum Rotterdam en Rotterdam Partners. In juni 2014 zag stichting De Tijdtrap het licht, mede bedoeld om de financiële middelen bij elkaar te brengen. Dankzij bijdragen van de gemeente, Provast, marktpartijen, fondsen en stichtingen is De Tijdtrap vormgegeven. Het ontwerp is uit handen van de tentoonstellingsarchitecten Kossmann.dejong.

De stichting is opgericht om De Tijdtrap mogelijk te kunnen maken en financiering te realiseren. Daarnaast heeft de stichting een aantal belangrijke doelstellingen voor de lange termijn die onlosmakelijk met De Tijdtrap zijn verbonden. Dit zijn onder andere:

- Zorgdragen voor het beheer van De Tijdtrap.
- Zorgdragen voor de inrichting en organisatie van randprogrammering rondom De Tijdtrap. Hierbij wordt samengewerkt met andere partijen en erfgoedpartners in Rotterdam en aansluiting gezocht bij bestaande evenementen.
- De stichting beoogt op een aansprekende, laagdrempelige manier te informeren over de Rotterdamse archeologie en geschiedenis aan een groot en breed publiek. Dat gebeurt aan de

hand van de archeologische collectie van de opgraving Markthal en van andere in Rotterdam uitgevoerde opgravingen. Ook relevante voorwerpen, teksten en afbeeldingen uit de verzamelingen van andere erfgoedpartners in de stad (zoals Stadsarchief Rotterdam, Museum Rotterdam, Maritiem Museum Rotterdam, Museum Boijmans Van Beuningen) kunnen worden ingezet.

- Het is de bedoeling dat De Tijdtrap verwijst naar andere erfgoedinstellingen in de stad en naar evenementen waarbij het Rotterdams verleden beleefd kan worden.

Samenstelling bestuur:

Het bestuur Stichting De Tijdtrap bestaat uit:

Alexandra van Dongen - Conservator Pre-industriële vormgeving Museum Boijmans Van Beuningen
Hans Schröder, ex-partner Provast (tot 1 januari 2015), penningmeester

Per 2 juli 2020 is Arnold Carmiggelt teruggetreden als bestuurslid. Hij blijft als adviseur verbonden aan De Tijdtrap.

Projectmedewerkers/freelancers De Tijdtrap:

Josje Stoel – zakelijke projectleiding / communicatie / projectadvies

Marjolein van den Dries – coördinatie / communicatie en PR / projectadvies

Jeroen van Leeuwen (Provast) - financiële administratie

Het bestuur van De Tijdtrap kwam in 2020 vier keer bij elkaar tijdens een bestuursvergadering.

Financieel verslag

Voor De Tijdtrap werd een totaalbegroting van vijf jaar gehanteerd, deze liep tot en met september 2019. In 2020 is de financiële verantwoording voor 5 jaar afgelegd.

Een terugkerende kostenpost van De Tijdtrap vormen de onderhoudskosten, met name aan de beamers. Deze vormen een noodzakelijk onderdeel van De Tijdtrap presentatie en het is essentieel dat deze in stand worden gehouden. In 2020 zijn alle beamers vervangen voor nieuwe exemplaren en daarmee is de visuele presentatie weer opgefrist. De kosten hiervoor heeft de Gemeente Rotterdam voor haar rekening genomen. Dit evenals de leges voor de verhuur van de ruimten waarin De Tijdtrap is gehuisvest.

Voor De Tijdtrap is een totaalbegroting van vijf jaar gehanteerd, 2014 t/m oktober 2019. De kosten voor de tentoonstelling zijn helaas een stuk hoger uitgevallen vanwege meerdere technische storingen aan de beamers. In 2020 is de financiële verantwoording afgerond naar alle fondsen. Er is tevens een controleverklaring opgesteld door een onafhankelijke accountant voor deze periode, vanwege de afhandeling van de bijdrage van het VSBfonds.

De Markthal heeft inmiddels een Rotterdamse identiteit en De Tijdtrap maakt hier onderdeel van uit. Vijf jaar tijd heeft ook nieuwe inzichten gegeven die nodig zijn om de beleving en zichtbaarheid te versterken. Dat is de reden dat we bezig zijn met een meerjarenplan voor het verrijken van de presentatie, naar een vernieuwende presentatie met digitale middelen waardoor mensen de presentatie zelfstandiger kunnen bekijken, beleven en ervaren. We gaan aan de slag met het werven van fondsen voor de nieuwe plannen.

Activiteiten

Rondleidingen

De Tijdtrap is onderdeel van verschillende rondleidingen die gegeven worden. Archeologie Rotterdam geeft vaak rondleidingen die ook langs De Tijdtrap gaan. Ook voor educatieve programma's kan De Tijdtrap als locatie ingezet worden.

Daarnaast geeft de commerciële organisatie de Rotterdam Tours (geboekte, betaalde) rondleidingen in de Markthal en langs De Tijdtrap.

Activiteiten vanuit Archeologie Rotterdam:

Arnold Carmiggelt geeft in februari een rondleiding langs de Tijdtrap aan de vrijwilligers van het Educatief Archeologisch Erf in Vlaardingen

Stadswandeling met archeoloog in september: Ga mee en ontdek hoe het was toen 750 jaar geleden de dam in de Rotte werd gelegd. De Tijdtrap vormde een onderdeel van deze stadswandeling georganiseerd door Firststeps.

De Tijdtrap krijgt in oktober een flinke opknabbeurt. Alle beamers worden vervangen en de vitrines schoongemaakt. Dit zorgt voor een nieuwe, frisse uitstraling van de volledige presentatie.

Daarnaast hebben wij een vaste plek als tentoonstelling De Tijdtrap op de website van de Markthal.

<https://www.markthal.nl/over-markthal/tentoonstelling>

Educatie:

Archeologie Rotterdam (BOOR) maakt onderdeel uit van Ikin010, de erfgoedcoalitie die verschillende educatieprogramma's aanbiedt voor het basisonderwijs. In een aantal educatieprogramma's vormt een rondleiding langs De Tijdtrap onder leiding van een archeoloog van het BOOR, ook een onderdeel van dit programma.

In de (digitale) media

Tijdtrap is opgenomen als onderdeel van een blog met tips voor dagjes uit met kinderen. De Tijdtrap wordt getipt als een gratis mini archeologie museum.

<https://www.evenwegmetkinderen.nl/markthal-rotterdam-tijdtrap/>

MARKTHAL ROTTERDAM EN DE TIJDTRAP; GROOT
FOODWALHALLA, KUNST EN ERG LEUK MET KINDEREN!

De Taal in Rotta Hoe klok het Oudnederlands in elfde-eeuws Rotterdam?

Het filmpje over taal van de middeleeuwse nederzetting Rotta gaat in mei online. Het is een groot succes en wordt in een week tijd 100.000 keer bekeken. Er verschijnen artikelen in NRC (wetenshapbijlage en Rotterdam bijlage), Telegraaf, AD Rotterdam, Havenloods. Eind december 2020 stond de teller op 300.000 weergaven.

Het filmpje is te zien op You Tube: <https://youtu.be/OhVdz9gyGX4>

In Archeologie Magazine (nr. 4, 2020) verschijnt een groot artikel over 750 jaar Rotterdam met de titel: 'Verjaarsfeestje in wereldhavenstad'. De Tijdtrap wordt ook in dit artikel vermeldt.

Digitale communicatiemiddelen:

De Tijdtrap heeft een aantal digitale communicatiemiddelen, die ingezet worden wanneer nodig.
Website www.detijdtrap.nl

Daarnaast heeft De Tijdtrap een prominente plek gekregen op de nieuwe website van de Markthal Rotterdam.

Facebook facebook.com/detijdtrap

De pagina heeft rond de vijfhonderd volgers. Er worden eigen nieuwsberichten geplaatst. En er worden berichten gedeeld van andere (erfgoed)instellingen. Zoals van Rotterdam 010 archeologie, Archief Rotterdam, Bibliotheek Rotterdam en relevante nieuwsberichten van de Markthal.

Twitter [Twitter.com/tijdtrap](https://twitter.com/tijdtrap)

Op Twitter heeft De Tijdtrap ongeveer 150 volgers.

Instagram: [Instagram/detijdtrap](https://instagram.com/detijdtrap) heeft ruim 100 volgers.